

Forslag til ny tilskudsmodel til svømmehaller

25/6800 Åben Sag

Sagsgang

KFL, høring, KFL, KFL, ØK, KB.

Sagsfremstilling

I denne sag skal Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget drøfte Idrættens Udviklingscenters (IUCE) indstilling til ny tilskudsmodel for svømmehaller, samt træffe beslutning om forslag til tilskudsmodel for selvejende svømmehaller, samt to afledte indstillinger, udsprunget af arbejdet med modellen samt sende den valgte model i høring.

Alt materiale vedr. IUCE's indstilling til revideret tilskudsmodel for svømmefaciliteter i Norddjurs Kommune er vedlagt.

Kommunalbestyrelsen afsatte den 19. august 2025 0,1 mio. kr. til proces for ny tilskudsmodel til svømmehaller, og det daværende Kultur- og Fritidsudvalg godkendte den 23. september 2025 vedlagte procesplan for arbejdet med ny tilskudsmodel med udgangspunkt i hensynet om en grundig og inddragende proces.

Det daværende udvalg havde, i forbindelse med arbejdet med ny tilskudsmodel til selvejende idrætshaller, besluttet en række forudsætninger og hensyn for ny model. Én af forudsætningerne var bl.a. revision af svømmehalstilskud – inden for det samlede svømmehalstilskud. Undervejs i processen blev delen omkring svømmehalstilskud taget ud, og Kommunalbestyrelsen prioriterede efterfølgende midler til ekstern konsulentbistand til en ny proces herom.

Forvaltningen indgik i november 2025 aftale med IUCE om proces for ny tilskudsmodel. Aftalen er vedlagt.

Forvaltningen og IUCE har i efteråret 2025 og foråret 2026 mødtes med repræsentanter fra de to svømmehaller til to workshops, og IUCE har ad flere omgange også mødtes særskilt med de to svømmehaller, hvor der har været drøftet ønskede elementer og inputs til forslag til ny model.

IUCEs forslag til ny tilskudsmodel

IUCE har gennemført en analyse af den nuværende tilskudsmodel for de to svømmefaciliteter i Norddjurs Kommune. På baggrund af den analyse, samt af de tidligere vedtagne politiske forudsætninger og på baggrund af inputs og drøftelser fra workshops og særskilte møder med de to svømmehaller, har IUCE udarbejdet en indstilling til ny tilskudsmodel til svømmehaller. I indstillingen foreslås to modeller, som er beskrevet nedenfor.

IUCE har igennem processen tydeliggjort, at de med tilskudsmodellen ønsker at hjælpe faciliteterne med at lykkes og imødekomme de to faciliteters visioner for faciliteterne, men samtidig også imødekommer borgerne i Norddjurs Kommunes behov for svømmefaciliteter.

IUCE anbefaler, at en fremtidig model bygger på følgende principper:

- tilskudsmodellen skal være enkel, gennemsigtig og administrerbar
- modellen skal skabe et robust grundlag for drift af to omkostningstunge svømmeanlæg
- modellen skal i højere grad knytte kommunens tilskud til faktisk aktivitet og kommunal anvendelse
- modellen skal ikke direkte kompensere for historiske organisatoriske forskelle, men sådanne forhold kan håndteres i andre spor, herunder anlægs- og vedligeholdelsesplanlægning

I begge modeller er grundtilskud opgjort på kubikmeter vand i samtlige bassiner, men med en varmtvandsfaktor på +7,5 % pr. m³ vand for at afspejle de øgede driftsomkostninger ved varmtvandsbassiner. Aktivitetsbetalingen fordeles efter opgjorte eller aftalte aktivitetsparametre, herunder foreningstimer, skoletimer og eventuelt særskilte bassintimer.

Model 1

IUCE anbefaler, at modellen fordeler den kommunale tilskudspulje på to niveauer i en 60/40 % fordeling:

- grundtilskud (60 %), som skal sikre et stabilt fundament for drift og tilgængelighed, så kortsigtede udsving i aktivitet ikke destabiliserer faciliteternes økonomi
- aktivitetsbetaling (40 %), som skal understøtte faktisk aktivitet og kommunal anvendelse, herunder skole- og foreningsbrug.

Model 2

I forbindelse med budgetteksten fra budget 2026, hvor der står: ”Ved eventuel underfinansiering løses det via puljen til værn om servicerammen”, anbefaler IUCE en alternativ model, som udover de to ovenstående niveauer, også indeholder et tredje niveau bestående af en udviklingspulje, som skal skabe et økonomisk råderum for udviklingstiltag, som kan styrke svømmeanlæggene og forbedre kommunens samlede udnyttelse af faciliteterne.

Puljen kan blandt andet anvendes til:

- udvikling af nye målgrupper og aktiviteter
- samarbejde mellem faciliteterne
- effektiviseringstiltag inden for energi, drift og kapacitetsudnyttelse
- vedligeholdelsesplaner og langsigtet planlægning.

IUCE anbefaler, at der kommer et større fokus på udvikling, samarbejde og vedligeholdelse fra faciliteternes ledelse/bestyrelse, og lægger derfor væsentlig vægt på en udviklingspulje og samtidig en udvidelse af den eksisterende budgetramme.

IUCE anbefaler, at den samlede tilskudsramme udvides med 10 %, svarende til ca. 0,6 mio. kr., og fordeling i model 2 vil være:

- grundtilskud (55 %), som skal sikre et stabilt fundament for drift og tilgængelighed, så kortsigtede udsving i aktivitet ikke destabiliserer faciliteternes økonomi
- aktivitetsbetaling (35 %), som skal understøtte faktisk aktivitet og kommunal anvendelse, herunder skole- og foreningsbrug
- udviklingspulje (10 %), som skal skabe et økonomisk råderum for udviklingstiltag, som kan styrke svømmeanlæggene og forbedre kommunens samlede udnyttelse af faciliteterne.

IUCE anbefaler, at modellen indføres over en årrække, så faciliteter og foreninger får tid til at tilpasse sig nye vilkår.

Forvaltningen bemærker

En ny tilskudsmodel til svømmehaller vil medføre ændringer i drifts- og samarbejdsaftalerne mellem de to faciliteter og Norddjurs Kommune.

Sæsonforlængelse:

I dag er der et maksimum på kommunalt køb af svømmetime på 825 timer/året i Auning Idræts- og Kulturcenter (AIK) og 1848 timer/året i Grenaa Idrætscenter (GIC) til fordeling i 33 uger.

Svømmeklubberne har haft tradition for at søge Fritidspuljen og Talentudviklingspuljen til finansiering af sæsonforlængelse i et niveau på ca. 0,1 mio. kr. Forvaltningen anbefaler at sæsonforlænge for svømmeklubberne, som ved foreningers brug i tørhallerne, i forbindelse med proces om ny tilskudsmodel for idrætshaller.

Til finansiering heraf foreslår forvaltningen at anvende overskud fra lokaletilskud (momsrefusion idrætshaller) til at styrke svømmebetaling og forlænge sæsonen.

Skoletimer:

Der er i nuværende model forskel på betaling for skoletimer i de to svømmehaller.

I AIK betaler folkeskolerne 1.095 kr./timen inkl. moms direkte til hallen for brug af svømmetimer. I 2025 har AIK faktureret folkeskoler for skoletimer for samlet 0,177 mio. kr.

I GIC har skoletimerne været gratis for folkeskoler, da der i den nuværende drifts- og samarbejdsaftale er et fastsat timetal til skoletimer i det samlede tilskud.

Forvaltningen foreslår, at skolars brug af svømmetimer ligestilles, så alle skoler får lige adgang til svømmehallerne, og at betalingen for skoletimer ligestilles. Det kan rummes i denne model ved budgettilførsel/omplacering i forbindelse med budget 2027 på 0,2 mio. kr.

Modellen vil derefter, i lighed med modellen for tørhaller, være, at hallerne betales en fast timetakst, der fremskrives, for skolebrug via modellen (budgettet flyttes til Kultur-, Fritid- og Landdistriktsudvalgets budget til haltilskud). Forvaltningen foreslår, at timeprisen i udgangspunktet er det AIK fakturerede i 2025, 1.095 kr. pr. time inkl. moms.

Der er, udover skolesvømning i GIC og AIK, også skolesvømning i svømmehallen på Søren Kanne-Skolen, Afdeling Vestre i Grenaa, som benyttes ca. 20 timer om ugen i skoleåret af Søren Kanne-Skolen.

De viste modeller er vist med 0,177 mio. kr., der i dag betales for folkeskoletimer i Auning Svømmehal, dette beløb har forvaltningen været i en intern dialog omkring og en omplacering af budgettet bakkes op herfra af fagforvaltningen. Beløbet kan omplaceres fra Budget 2027 ved godkendelse af dette i Børne,- Familie- og Skoleudvalget. En sag om dette behandles af Børne,- Familie- og Skoleudvalget i maj. Ved budgetomplacering kan begge haller modtage tilskud for forenings- og skolebrug fra et samlet budget og folkeskolers betaling for svømmetimer i selvejende haller ensrettes.

Den administrative praksis vil derefter blive som modellen for tørhaller, at der afregnes først for skolers brug, herefter fordeles grundtilskud og aktivitetsbetaling.

Udviklingspulje:

Der kan være udfordringer med at fordele midlerne i en udviklingspulje, idet der kun vil være to ansøgere og modtagere.

Hvis der vælges en model med udviklingspulje, skal udvalget pege på finansiering.

Forvaltningen bemærker, at der er mulighed for, inden for udvalgets budget, at prioritere midler fra varigt mindre forbrug til en udviklingspulje, svarende til 0,3 mio. kr.

Midlerne stammer fra varigt mindreforbrug opstået ved omkontering og momsrefusion i forbindelse med implementering af model for tørhaller.

Den valgte model forventes at kunne implementeres via Drifts- og samarbejdsaftalerne for 2027, og i lighed med ved tørhallerne foretages beregningerne på foregående sæson.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til Norddjurs Kommunes Fritidsstrategi, som bl.a. har fokus på faciliteter og bedst mulig udnyttelse af disse i forhold til antal brugere og aktiviteter.

Økonomiske konsekvenser

Der er afsat midler til omfordeling mellem de to faciliteter, men der er i modellen et ufinansieret forslag om at tilføre modellen 0,6 mio. kr.

I budgetaftalen 2026 fremgår at: ”Ved eventuel underfinansiering løses det via puljen til værn om servicerammen”, men dette er ikke varige midler så et eventuelt beløb derfra vil mangle i overslagsårene.

Hvis udvalget ønsker at afsætte midler, svarende til 0,1 mio. kr. til sæsonforlængelse for svømmeklubber, kan dette finansieres af mindreforbrug lokaletilskud opstået som følge af omkontering og dermed momsrefusion.

Beregninger ift. nuværende fordeling

Den rene omfordeling efter model 1 betyder, at AIK vil modtage 0,2 mio. kr. mere, mens GIC vil miste tilsvarende i tilskud.

Model 2 med en udviklingspulje på 0,6 mio. kr. er illustreret i bilaget med et scenarie, hvor udviklingspuljen fordeles ligeligt mellem de to svømmehaller. Det resulterer i, at AIK modtager 0,5 mio. kr. mere, mens GIC vil modtage 0,01 mio. kr. og deraf vil de samlet set 0,6 mio. kr. være øremærket udvikling af faciliteten og kan derfor ikke anvendes på drift.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at

1. elementerne i IUCE's ”indstilling til revideret tilskudsmodel for svømmefaciliteter i Norddjurs Kommune” drøftes
2. det besluttet om, der skal arbejdes videre med model 1 (fordeling mellem grundtilskud og aktivitetsbetaling er 60/40 %) eller model 2 (som også indeholder en udviklingspulje), ved valg af model 2 anvises finansiering af udviklingspuljen
3. den valgte model sendes i høring frem til og med den 17. maj hos Fritidsråd, Idrætsråd samt de berørte faciliteter
4. der afsættes 0,1 mio. kr., fra varigt mindreforbrug på lokaletilskud til at understøtte sæsonforlængelse for svømmeklubber
5. der indføres en takst pr. time for folkeskolers brug af svømmehaller på 1.095 kr. inkl. moms (2025).

Beslutning i Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget den 28-04-2026

Ad. 1. Drøftet.

Ad. 2. Udvalget besluttede at arbejde videre med model 1 (fordeling mellem grundtilskud og aktivitetsbetaling er 60/40 %)

Ad. 3. Godkendt.

Ad. 4. Godkendt.

Ad. 5. Godkendt.

Forvaltningen bemærker

Der er i høringsperioden fra den 4. maj til og med den 17. maj modtaget 4 høringssvar fra Fritidsråd, Idrætsråd, GIC og AIK.

Vedlagt sagen er et skema med høringssvarene, forvaltningens bemærkninger og høringsparternes konkrete forslag til ændringer. Desuden er de indsendte høringssvar også vedlagt.

Forvaltningen bemærker, at det ikke er fagligt muligt at konkludere på de fremsendte høringssvar, hvorfor der er vedlagt en oversigt med de fulde høringssvar, forvaltningens bemærkninger og høringsparternes konkrete forslag til ændringer.

Forvaltningen henviser generelt til IUCE's indstilling, som beskriver den komplekse opgave, det er at finde en fordelingsnøgle ud fra de to faciliteters meget forskelligartede bygningsmasser og driftsforhold.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at høringssvarene drøftes, og at der tages stilling til om konkrete forslag til ændringer indføres i modellen.

Beslutning i Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget den 27-05-2026

Udvalget besluttede at arbejde videre med model 1, hvor der tilføjes 0,4 mio. kr., hvoraf 0,1 mio. kr. er koblet til sæsonforlængelse, og at der laves en beregning til næstkommende møde på fordeling mellem grundtilskud og aktivitetsbetaling på hhv. 60/40% og 70/30%.

Forvaltningen bemærker

Vedlagt sagen er bilag med beregninger, der viser fordeling mellem grundtilskud og aktivitetsbetaling på hhv. 60/40% og 70/30%, hvor der er tilført 0,4 mio. kr., hvoraf de 0,1 mio. kr. er koblet til sæsonforlængelse.

I de nuværende drifts- og samarbejdsaftaler er det muligt at anvise foreninger og aftenskoler i 825 timer i AIK (hertil har der i perioden frem til og med 2026 været midler til yderligere køb af 150 timer) og 1848 timer i GIC.

Forvaltningen er bekendt med, at der fra foreningernes side er ønske at udvide anvisningsrammen, det ses både i puljeansøgninger til fritidspuljen og talentudviklingspuljen om finansiering af køb af flere timer, og senest har forvaltningen fået en henvendelse fra Auning Idrætsforening, som ønsker at opstarte et nyt para-svømmehold.

Forvaltningen bemærker, at det kan overvejes om en evt. tilførsel af midler til området i de ønskede beregninger 0,400 mio. kr. skal følges op af en hævelse eller fjernelse af loftet for anvisning af timer, i lighed med den nye model for tørhallerne og stille krav om at anvisningsperioden udvides.

En omregning viser, at der med udgangspunkt i den foreslåede skoletakst for 0,4 mio. kr. kan udvides med 456 timer fordelt i de to haller ca. 11 timer om ugen i 40 uger.

AIK har haft henvendt sig med spørgsmål, som forvaltningen har besvaret. Henvendelsen er vedlagt.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at

1. modellens fordeling mellem fast og variabelt tilskud besluttet
2. finansieringen af området og evt. krav til midler besluttet.

Beslutning i Kultur-, Fritids- og Landdistriktsudvalget den 23-06-2026

Ad. 1. Udvalget indstiller, at modellens fordeling mellem fast og variabelt tilskud er 70 % og 30 % med virkning fra 1. januar 2027. Modellen indeholder en forventning om øget antal foreningstimer på ca. 450 timer fordelt mellem de to haller.

Der ønskes en evaluering af modellen primo 2029.

Ad. 2. Udvalget indstiller, at de 400.000 kr. finansieres inden for udvalgets egen ramme.

Beslutning i Økonomiudvalget den 11-08-2026

Ad. 1. Tiltrådt.

Ad. 2. Tiltrådt.

Bilag:

1 -	Åben	Underskrevet aftale - tilskudsmodel svømmehaller.pdf	(92729/25)	(H)
3838926				
2 -	Åben	Procesplan_opdateret 29.09.2025.pdf	(17484/26)	(H)
3878004				
3 -	Åben	Bilag 2 - Yderligere perspektiver.pdf	(21415/26)	(V)
3883437				
4 -	Åben	Bilag 1 - IUCE indstilling til revideret tilskudsmodel for Svømmehaller.pdf	(21415/26)	(V)
3883436				
5 -	Åben	Bilag 4 - Kontinuum for tilskud.pdf	(21419/26)	(H)
3883441				
6 -	Åben	Bilag 3 Beregninger Tilskudsmodel Svømmehaller.xlsx	(23802/26)	(H)
3886492				
7 -	Åben	Samlet oversigt over indkomne høringssvar, svømmehalsmodel.docx	(31443/26)	(H)
3897230				
8 -	Åben	Høringssvar Idrætsråd.docx	(31359/26)	(H)
3897089				
9 -	Åben	Høringssvar GIC.docx	(31358/26)	(H)
3897088				
10 -	Åben	Høringssvar Fritidsråd.pdf	(31356/26)	(H)
3897086				
11 -	Åben	Høringssvar AIK_1.docx	(31351/26)	(H)
3897076				

12 -	Åben	Høringssvar AIK_2.pdf	(31355/26)	(H)
3897085				
13 -	Åben	Beregninger bestilt af KFL 2705.pdf	(35547/26)	(H)
3903014				
14 -	Åben	Besvarelse på henvendelse fra AIK med spørgsmål	(36853/26)	(H)
3904859				